

THALASSA

Pszichoanalízis–társadalom–kultúra

99/2–3

TÍZÉVES A THALASSA

<i>Lust Iván</i>	Vágy és hatalom
<i>Janine Chasseguet-Smirgel</i>	A náci gondolkodás
<i>Juliet Mitchell</i>	Trauma, felismerés és a nyelv helye
<i>Martin Weimer</i>	Ferenczi Sándor és a pasztorális pszichológia
<i>Heller Ágnes</i>	A <i>Thalassában</i> tallózva
<i>Vajda Mihály</i>	Sors vagy megváltás
<i>Jádi Ferenc</i>	<i>Regressionszug</i> a <i>Thalassában</i>
<i>Bacsó Béla</i>	Ferenczi és Kafka
<i>Bak Róbert</i>	Szerelem és tárgyvesztés
<i>Robert Kramer</i>	Otto Rank és „a dolog”

Tisztelt Olvasónk, kedves Barátunk!

A *Thalassa* ünnepi számát tartja a kezében, lapunk idén ünnepli tizedik születésnapját.

Mint nyilván Ön is tudja, ma Magyarországon sem a mi lapunk, sem a hozzánk hasonló folyóiratok nem tarthatók fenn pusztán a lap eladásából származó árbevételből. A *Thalassa* egy-egy példányának előállítására csaknem 1200 Ft, míg eladási ára jelen dupla számunknál is csak 700 Ft, melynek kevesebb mint a fele marad a mienk, azaz fordítható a soron következő szám előállítására. A *Thalassa* fenntartásához így külső támogatásra is szükség van. Ugyanakkor a jelen kultúrpolitikai helyzet ennek nem kedvez. Mindazonáltal szeretnénk, ha folyóiratunk a következő tíz évben is az eddighez hasonló színvonalon, kiállításban, terjedelemben és gyakoriságban jelenhetne meg, juthatna el Önhöz, Önökhöz.

Mindazok a kedves Olvasók, akiknek lehetősége és kedve van lapunknak a megvásárláson túli támogatására, az ABN-AMRO Bank Rt. 10200902-32711015 sz. számlára juttathatják el adományukat. Szerkesztőségünk emellett írásban, telefonon, e-mailen, személyesen várja ötleteiket, javaslatokat a szponzorálási lehetőségek bővítésével kapcsolatban.

Tisztelettel
A szerkesztőbizottság

Közlemény

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik az 1998. évi személyi jövedelemadójuk 1%-ával a *Thalassa* megjelenését támogatták. Reméljük, a jövőben is megtisztelik lapunkat támogatásukkal.

Az APEH 1999. október 15-én 67 256 forint összeget utalt vissza a *Thalassa* Alapítvány 10200902-32711015 számú bank-számlájára, amely összeget az 1999. 2–3. számunkban megjelent tanulmányok fordítására használtunk fel.

THALASSA görögül tengert jelent. Idegen nyelveken ez a címe Ferenczi Sándor egyik nevezetes írásának, a **Katasztrófák a nemi működés fejlődésében** című könyvének. Folyóiratunk címével Ferenczi klasszikus művére s egyben az őstenger, a forrás, az anyaméh, a kezdet szimbolikájára kívánunk utalni.

Az 1989-ben alapított és 1990 óta megjelenő **Thalassa** a huszadik század elejének ahhoz a hagyományához nyúl vissza, amelyben a pszichoanalízis a korabeli kultúrával, irodalommal, társadalomtudománnyal szoros összhangban hatott és fejlődött. A **Thalassa** ezt a hagyományt igyekszik feleleveníteni, ugyanakkor arra törekszik, hogy lépést tartson a modern társadalomtudományok és a pszichoanalízis legújabb fejleményeivel is.

A **Thalassa** nem pszichoanalitikus szakfolyóirat. „Műhely” rovatunkban azonban szívesen közlünk klinikai-terápiai vagy technikai-módszertani cikkeket, esetismertetések is, különösképpen olyanokat, amelyek általánosabb, történeti vagy elméleti szempontból is figyelemreméltóak. A **Thalassa** független folyóirat, nem kötelezi el magát egyetlen lélekelemzési irányzat mellett sem, de hangsúlyozott figyelemben kívánja részesíteni a pszichoanalízis filozófiai és társadalomtudományi alapjait és alkalmazási lehetőségeit bemutató és elemző írásokat. Feladatának tekinti, hogy hírt adjon az ilyen irányú hazai és külföldi törekvésekről. Mint interdiszciplináris folyóirat, hasábjai nyitva állnak a humán tudományok minden olyan művelője számára, akinek kérdésvetése a pszichoanalízissel érintkeznek, és ezzel kapcsolatban érdemi mondanivalója van.

Lapunk 1–6. évfolyamának (1990–1995) összesített tartalomjegyzékét az 1995/1–2., a 7–8. évfolyamét (1996–1997) az 1997/2–3., mind a tíz évfolyam szerzői katalógusát pedig jelen számunk tartalmazza.

A **Thalassa** évi három számmal jelentkezik; a 2. és 3. számot általában összevontan adjuk ki. Előző, 1999/1. számunk központi témája a **trauma és az indulatáttétel problémája** volt. Következő, 2000/1. számunkban többek között összeállítást közlünk a **csecsemőotthoni nevelés hatásának pszichoanalitikus elemzésével foglalkozó cikkekből**, és folytatjuk az **amerikai emigrációba került magyar pszichoanalitikusok életművét bemutató sorozatunkat**.

Ára: 700,- Ft

TARTALOM

Bevezetés (*Erős Ferenc*) 3

TANULMÁNYOK

Lust Iván: Vágy és hatalom.
A pszichoanalitikus kultúra-
kritika szükségességéről 7

Janine Chasseguet-Smirgel:
A szimbolikus tevékenység
elvéstése a náci
gondolkodásban 45

Juliet Mitchell: Trauma, felismerés
és a nyelv helye 61

Martin Weimer: Ferenczi Sándor
jelentősége a pasztorális
pszichológia számára 83

TÍZÉVES A THALASSA

Heller Ágnes: A *Thalassában*
tallózza 107

Vajda Mihály:
Sors vagy megváltás 111

Kardos András: A homogeneitás
tere 119

Nicholas Rand: Beszélgetés
és pszichoanalízis 129

Jádi Ferenc: *Regressionszug*
a *Thalassában* 140

Bacsó Béla: Ferenczi és Kafka 150

Levelek a *Thalassához* 153

MAGYAR PSZICHOANALITIKUSOK AMERIKÁBAN

Mészáros Judit: Világpolgárnak szü-
letett... (Portré Bak Róberttről).... 157

Bak Róbert: Szerelem
és tárgyvesztés 171

Bak Róbert publikációi 185

MŰHELY

Katona Gábor: Könyveliség
és pszichoanalízis 189

ARCHÍVUM

Robert Kramer: Otto Rank
és „a dolog” 206

KÖNYVEK

Könyvekről – röviden
(*Erős Ferenc*) 227

Új könyvek 230

HÍREK, INFORMÁCIÓK 232

A *Thalassa* 1–10. évfolyamának
szerzői katalógusa 239

Ferenczi Sándor magyarul
megjelent műveinek
bibliográfiája 254

ENGLISH SUMMARIES 276

CONTENTS 280